

ZARZĄDZENIE Nr 587/2015
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
z dnia 13.03.2015 r.

w sprawie przyjęcia i przekazania pod obrady Rady Miasta Krakowa projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyznania Brązowego Medalu „Cracoviae Merenti” Operze Krakowskiej.

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, poz. 645, poz. 1318, z 2014 r. poz. 379, 1072) zarządza się, co następuje:

§ 1. Postanawia się przyjąć i przekazać pod obrady Rady Miasta Krakowa projekt uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyznania Brązowego Medalu „Cracoviae Merenti” Operze Krakowskiej.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Miasta.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

druk nr

projekt Prezydenta Miasta Krakowa

UCHWAŁA NR
Rady Miasta Krakowa
z dnia

w sprawie przyznania Brązowego Medalu „Cracoviae Merenti” Operze Krakowskiej.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 594, poz. 645, poz. 1318, z 2014 r. poz. 379, 1072) w związku z § 6 uchwały Nr LIV/370/92 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 czerwca 1992 r. w sprawie ustanowienia Medalu „Cracoviae Merenti” za zasługi dla Miasta Krakowa (z późn. zm.), Rada Miasta Krakowa uchwala, co następuje:

- § 1. W uznaniu szczególnych zasług dla Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa przyznaje się Operze Krakowskiej Brązowy Medal „Cracoviae Merenti” oznaczony numerem 27.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Decyzją Komisji Medalu „Cracoviae Merenti”, której przewodniczy Prezydent Miasta Krakowa, z udziałem Metropolity Krakowskiego i Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, został złożony wniosek do Rady Miasta Krakowa o przyznanie Operze Krakowskiej Brązowego Medalu „Cracoviae Merenti”.

Pierwsze inicjatywy operowe i operetkowe w Krakowie pojawiły się już po zakończeniu II wojny światowej. Trudności finansowe nie pozwoliły jednak na ich realizację. W 1946 r. Walerian Bierdiajew zorganizował zespół operowy i przez dwa lata Opera gościła na scenie Teatru im. J. Słowackiego. Ze względów ekonomicznych zaprzestano realizacji tego projektu. W 1954 r. powstało Towarzystwo Przyjaciół Opery, które z udziałem muzyków krakowskiej Filharmonii oraz absolwentów Wydziału Wokalnego Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie doprowadziło do powstania zespołu operowego. 13 października 1954 r. na scenie Domu Żołnierza przy ul. Lubicz 48 zainaugurowano premierą „Rigoletta” Giuseppe Verdiego działalność krakowskiej sceny operowej. Za sprawą powołanego Towarzystwa Przyjaciół Teatru Muzycznego, również w 1954 r. premierą „Hrabiny Maricy” Emmericha Kalmana, swe istnienie rozpoczęła także scena operetkowa. W 1958 r. decyzją Prezydium Rady Narodowej w Krakowie powstał Miejski Teatr Muzyczny – Opera i Operetka, który połączył oba zespoły.

Okres radości i tryumfu trwał jednak krótko. Opera nie miała własnej siedziby, a plany budowy gmachu dla rozproszonego w rozmaitych miejscach zespołu operowego ciągle odsuwano w przyszłość. Początkowo spektakle odbywały się na scenie przy ul. Lubicz 48, ale po kilku miesiącach Opera przeniosła się do Teatru im. J. Słowackiego, w którym przez wiele kolejnych lat prezentowała spektakle operowe. Repertuar operetkowy grano na amatorskiej scenie przy ul. Lubicz.

Mimo że Opera przez ponad 50 lat nie miała własnej siedziby, to jako instytucja przetrwała trudne lata. To w krakowskiej Operze i Operetce debiutowali wybitni polscy śpiewacy, m.in. Jadwiga Romańska, Teresa Żylis-Gara, Elżbieta Towarnicka, Iwona Borowicka, Jadwiga Rappé, Wiesław Ochman, Andrzej Hiolski czy Adam Szybowski. Swoją twórczość w postaci znakomitych inscenizacji prezentowali wspaniali realizatorzy: Bronisław Dąbrowski, Kazimierz Dejmek, Helmut Kajzar, Władysław Krzemiński, Józef Szajna, Lidia Zamkow, Włodzimierz Nurkowski, Waldemar Zawodziński, Marek Weiss-Grześniński, Laco Adamik. Partnerowała im czołówka polskich scenografów m.in.: Tadeusz Kantor, Zofia de Ines czy Krystyna Zachwatowicz. Przed publicznością wystąpili dyrygenci tej miary, co: Kazimierz Kord, Robert Satanowski, Krzysztof Missona czy Jerzy Katlewicz.

Od grudnia 2008 r. Opera Krakowska ma nowy, własny gmach, który po wielu latach tułaczki udało się wybudować w miejscu, w którym zapoczątkowała swoją działalność – przy ul. Lubicz 48. Siłą Opery Krakowskiej jest wysoki profesjonalizm wykonawców i realizatorów przedstawień. Wśród współpracujących artystów znajdują się indywidualności o światowej sławie, m.in. Małgorzata Walewska, Mariusz Kwiecień, Andrzej Dobber, Łukasz Borowicz. W ciągu 60 lat działalności krakowscy melomani byli świadkami ponad 300 premier spektakli operowych, baletowych i operetek. Realizowane są tu liczne inicjatywy twórcze. Wspomnieć należy o *Letnim Festiwalu*, podczas którego spektakle prezentowane są w niecodziennych przestrzeniach, w plenerze lub w zabytkowych wnętrzach w naszym mieście i okolicach. Powodzeniem cieszą się realizowane na dziedzińcu Zamku Królewskiego na Wawelu koncerty pt. „Arie oper świata” oraz międzynarodowe gale baletowe „Grand pas”.

By umożliwić realizację artystycznych eksperymentów oraz niekonwencjonalnych form sztuki muzycznej powołano „Scenę –Opera Studio”. Opera pamięta także o najmłodszych melomanach, z myślą o nich realizuje szereg przedstawień muzycznych, oper i baletów, prowadzi bogaty program edukacyjny w dwóch cyklach dla dzieci: „Spotkania w Operze. PORANKI” i „Profesor Wiolinek”. Wspiera młodych artystów, współpracując ściśle z Akademią Muzyczną w Krakowie.

Opera Krakowska ze swoją 60-letnią niezwykle aktywnością stała się trwałym artystycznym elementem kulturowego wizerunku Krakowa. Trudności organizacyjne i rozmaite niewygodności nie powstrzymały jej rozwoju. Przez dziesięciolecia swego istnienia wykazała wiele hartu i nieczęsto spotykanej determinacji, uporu i poświęcenia, pokonując ogrom trudności, by istnieć, rozwijać się i swoją artystyczną działalnością rozświetlać Kraków.